

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **V. H. T.**
zastoupený JUDr. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova
666/9, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2023, č. j. OAM-380/LE-
BA02-HA15-2022, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou. Uvedl, že o mezinárodní ochranu v České republice (dále jen „ČR“) požádal z důvodných obav o svůj život a zdraví, neboť po návratu do Vietnamu bude nepochybně vystaven pronásledování ze strany věřitelů. V době svého pobytu ve Vietnamu si půjčil peníze od tzv. „černých společností“, které pohledávky vymáhají nezákonně a dopouštějí se násilné trestné činnosti. Je přesvědčen, že jeho věřitelé jakožto členové organizované zločinecké skupiny mají vazby na veřejnoprávní orgány a bezpečnostní sbory, a proto je pravděpodobné, že mu ze strany těchto orgánů nebude poskytnuta adekvátní ochrana před jejich násilnými praktikami a v důsledku toho bude bezprostředně vystaven ohrožení svého zdraví a dokonce i života.
3. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že občané Vietnamu postižení lichvou se mohou obrátit na policii, aniž by sami čelili trestnímu stíhání či jiné újmě. Namítl, že tvrzení žalovaného, které se opírá o informaci MZV ČR č.j. 103347/2023-MZV/LPTP, ze dne 28. 2. 2022, není pravdivé, neboť mezi obyvateli Vietnamu je obecně známo, že „černé společnosti“ jsou obvykle nějakým způsobem napojeny na veřejnoprávní orgány (zejména na policii), a proto se následně mstí. Uvedl, že obava z této pomsty mu pak bránila v tom, aby se na příslušné orgány obrátil, což je dle jeho názoru naprosto logické a nemůže mu to být dáváno k tíži.
4. Žalobce odmítá, že by ho k podání žádosti o mezinárodní ochranu vedly výhradně ekonomické důvody. Dle svých slov nepopírá, že si chce v ČR najít zaměstnání, nicméně výdělek není motivován pouhou vidinou zlepšení životní úrovně, nýbrž jednou z mála možností, jak se vyhnout závažné újmě na jeho zdraví či životě, která mu v důsledku nesplacení dluhů může být způsobena. Uvedl, že jeho žena a děti žijí nadále ve Vietnamu a nelze vyloučit, že jeho rodině bude v souvislosti s jeho dluhy způsobena újma.
5. Uvedl, že v dluhové pasti se neocitnul vlastní vinou, protože v době, kdy si půjčil peníze od „černých společností“, neměl nejmenší tušení, že je jejich činnost ilegální a že se často jedná o lichvu s nevybíravým způsobem vymáhání dluhů. Domnívá se proto, že se žalovaný měl jeho žádostí o mezinárodní ochranu zabývat důkladněji. Pokud neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, měl se zabývat možností udělení humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona, přičemž má za to, že jsou v jeho případě dány důvody hodné zvláštního zřetele. Považuje za nehumánní jej nuceně vrátit do Vietnamu. Přinejmenším je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b), neboť mu ve Vietnamu hrozí kruté, nelidské a ponižující zacházení, přičemž není možné využít ochranu ze strany tamních orgánů. Poukázal na to, že původcem pronásledování nebo vážné újmy nemusí nutně být pouze veřejnoprávní orgány dané země, nýbrž i soukromé osoby, pokud stát není schopen či ochoten zajistit odpovídající ochranu.
6. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval.

8. Zopakoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve Vietnamu činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledován. Rovněž neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že uplatňoval, jakkoliv dlouhodobě, cíleně či veřejně svá politická práva či svobody, a stejně tak neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by byl v této souvislosti vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Stejně tak nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve Vietnamu pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu.
9. K žalobcem vysloveným obavám z kriminálního jednání věřitelů žalovaný odkázal na stranu 4 napadeného rozhodnutí, v němž uvedl: *„V případě žadatele totiž nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu jeho osoby, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně s žádostí o takovou ochranu obrátil. Pokud by se tedy jmenovaný skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na příslušné domovské státní orgány s žádostí o sjednání nápravy. Správní orgán v této souvislosti odkazuje na informaci MZV ČR informace MZV ČR č. j. 103347/2023-MZV/LPTP ze dne 28. 2. 2023 k č. j. MV-17198-1/OAM-2023, půjčky, úvěry a lichva, z níž vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „Úvěry načerno“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše, se jedná o trestný čin lichvy a dlužník se může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení, tj. soud, státní prokuraturu, ale zejména na policii. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z uvedené informace tak vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby jmenovaný využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žadatel se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc ve věci svých věřitelů neobrátil. Tím, že tak doposud neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepraly. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Lze tedy jen konstatovat, že žadatel nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby, které mu země jeho původu nabízí, a tedy plně nehájl svá práva především v domovské zemi.“*
10. Ohledně námitky týkající se nedostatečného posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaný uvedl, že jde o výjimečný institut. Příkladem uvedl, že humanitární azyl lze udělit v případě osob s těžkým zdravotním postižením či omezením, nebo osobám, kteří pocházejí ze země, která byla zasažena přírodní nebo

člověkem způsobenou katastrofou. Žádné takové skutečnosti v případě žalobce však shledány nebyly.

11. Žalovaný setrval na názoru, že napadené rozhodnutí je zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. Učinil tak bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce.

A) Skutkový stav věci

13. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 7. 12. 2022. V rámci odůvodnění žádosti a při pohovoru provedeném dne 16. 1. 2023 uvedl, že je národnosti kinh, je křesťan, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl politicky aktivní. Ve vlasti neměl žádné potíže se státními nebo bezpečnostními orgány. Je ženatý, manželka a jejich dvě děti žijí ve Vietnamu. Z vlasti vycestoval v roce 2019 za prací do Rumunska na základě pracovního povolení. Pobýval tam do února 2022, kdy mu kvůli covidu skončil pracovní poměr. Neměl tam žádné problémy, ale zůstat v Rumunsku nechtěl. Následně přicestoval autostopem do ČR (v únoru 2022). V jiných státech o udělení mezinárodní ochrany nikdy nežádal. Je zdravý, nemá žádné zdravotní problémy. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu svého velkého zadlužení ve Vietnamu. Peníze si půjčoval od lichvářů, dluh nesplácí. V případě návratu se obává, že by mu lichváři z důvodu nesplácení dluhu mohli ublížit. Před odjezdem z vlasti mu vyhrožovali, že musí dluh splatit, „jinak uvidí“.
14. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědi vycházel z Informace OAMP, Vietnam- Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. 6. 2022 a Informace MZV ČR č.j. 03347/2023-MZV/LPTP ze dne 28. 2. 2023 k č. j. MV-17198-1/OAM-2023, půjčky, úvěry a lichva. Žalobce měl možnost se s uvedenými podklady pro rozhodnutí blíže seznámit dne 10. 3. 2023. Dostavil se, ale této možnosti nevyužil. Nevznesl žádné námitky proti zdrojům informací ani způsobu jejich získání, doplnění podkladů nenavrhl.

B) Právní úprava a právní závěry

15. Krajský soud konstatuje, že smyslem soudního přezkumu není podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto soud může v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí na toto odůvodnění odkazovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo rozsudek stejného soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
16. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že

jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14 zákona o azylu, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

17. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“
19. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná.**
20. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Vietnamu s touto problematikou rovněž nespojoval, aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobce nedopadá.
21. Krajský soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru o nedůvodnosti obav z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce je zcela zřejmé, že vlast opustil legálně již v roce 2019, kdy odcestoval za prací do Rumunska. Do ČR přicestoval v únoru 2022 poté, co v Rumunsku přišel o práci. Pro pobyt zde neměl žádné povolení. U udělení mezinárodní ochrany požádal až začátkem prosince 2022 z důvodu legalizace svého pobytu (chtěl by zde zůstat) a z důvodu obavy z návratu do Vietnamu kvůli věřitelům, od nichž si půjčil peníze a svůj dluh nesplácí.
22. Žalobcem uvedené důvody nespádají mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Otázkou legalizace pobytu se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, uvedl, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako

náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. V rozsudku ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.*“ V rozsudku ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území ČR a nelze jej využít jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec přestal splňovat podmínky pro získání pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců na území ČR*“ (všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na internetové adrese www.nssoud.cz).

23. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud dále odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu např. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že ...„[o] azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebránilo tomu nějaké závažné okolnosti.“ Pokud žalobce považoval problémy s věřiteli za natolik závažné, jak se nyní snaží správní orgán i soud přesvědčit, zcela jistě mohl požádat o mezinárodní ochranu již v Rumunsku (to ale nechtěl, jak uvedl). Všechny citované rozsudky tak lze plně aplikovat i na případ žalobce.
24. Krajský soud dále připomíná, že ekonomické důvody (nedostatek práce v zemi původu a legální odjezd za prací do ciziny, či neschopnost splácet půjčku) nejsou relevantním důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany podle § 14a stejného zákona (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003-38, ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005-61, či ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 491/2004-43). Navzdory žalobcově nekonkrétní obavě z věřitelů, když žalobce v řízení o mezinárodní ochraně nespécifikoval ani blíže neidentifikoval soukromé osoby (které nazval „černými společnostmi“) od nichž si půjčil peníze, se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz strana 4 a 5) otázkou obavy z jednání věřitelů ve vztahu k taxativním důvodům ve smyslu § 12 zákona o azylu zabýval. Odůvodnil, že v případě nezákonných praktik ze strany soukromých osob (vymahačů) je třeba uvedené problémy nejdříve řešit v rámci své země původu a obrátit se s žádostí o pomoc na tamní státní orgány, policii, soudy apod. Žalobce však žádné kroky ke své případné ochraně neučinil, ani blíže neoznačil osoby, které mu měly vyhrožovat, a proto nelze dospět k závěru, že by mu ochrana v zemi původu nebyla poskytnuta nebo že by poskytnutá ochrana byla neúčinná. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004, ve kterém je uvedeno: „*Za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.*“ O takovou situaci se v případě žalobce nejedná.

25. Vzhledem k výše uvedenému nezbyvá soudu než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Krajský soud tak dospěl k závěru, že jediným důvodem žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jeho pobytu na území ČR, což je důvod azylově irelevantní. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožnil. Nad rámec tohoto odůvodnění krajský soud konstatuje, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu kromě obecně vyslovené obavy z jednání blíže neoznačených věřitelů, žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil. V žalobě dále namítl nedostatečné posouzení svého případu z důvodů zvláštního zřetele hodných a dovolává se udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, případně doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) stejného zákona, neboť mu ve Vietnamu údajně hrozí kruté, nelidské a ponižující zacházení, přičemž není možné využít ochranu ze strany tamních orgánů.
26. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
27. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud rovněž odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“* Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu (žalobce uvedl, že je zdravý a nemá žádná zdravotní omezení) a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem. Krajský soud

neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se od této judikatury odklonil. Okolnosti, za nichž žalobce dobrovolně opustil svou vlast (legální odjezd za prací do Rumunska) nepředstavují opodstatněnost pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

28. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
29. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 7 až 9 napadeného rozhodnutí. Řádně se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě uložení či vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikatury Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. V daném případě žalobce neuvedl žádnou relevantní skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl ve Vietnamu vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný vycházel jak z jeho výpovědí, tak i z informací získaných ve správním řízení, které lze označit za objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž své závěry podpořil odkazem na konkrétní podklady. Žalovaný rovněž přesvědčivě zdůvodnil, že ve Vietnamu neprobíhá žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt a že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, posouzení doby a hlavního motivu jeho odchodu z vlasti (ekonomické důvody), důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat.

30. Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Proti citovanému ustanovení žalobce žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil.
31. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo jeho vydání. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a řádně odůvodněno. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. O odměně soudem ustanoveného zástupce bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. srpna 2023

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: R. V.